

Welstendige ontwikkeling, een nieuw paradigma

Tabel: Ontwikkelingsnoties vergeleken

Criterium	Dogma van de economische groei¹	Duurzame Ontwikkeling (DO)	Welstendige ontwikkeling (WO)
Doel	BNP (GDP) groei	Doel ontbreekt Definitie van Brundtland spreekt over het evenwichtig voorzien in behoeften van het heden en toekomstige generaties zonder aan te geven wat dat zijn	Beyond GDP groei
Filosofie / idee over maatschappelijke groei	BNP groei is vooruitgang	Behouden en rechtvaardig verdelen van de beschikbare milieuruimte staat centraal, (BNP) groei die dat respecteert is vooruitgang zo ook een betere verdeling	Verdiepen, verbreden en bestendigen van welzijn is vooruitgang
Idee over welzijn	Welvaart leidt tot welzijn (Deze koppeling is in westerse landen al veertig jaar verdwenen)	Welzijn is aanvankelijk niet uitgewerkt, de zorg over de mogelijkheden van mensen daar en later staat centraal ²	Welzijn is kenbaar / meetbaar / beïnvloedbaar op wetenschappelijke gronden
Metten van vooruitgang	Rapportage jaarlijkse groeicijfers	Diverse rapportages bijvoorbeeld WNF ecologische voetafdruk, CO2 belasting en grondstoffen	People, Planet, Profit naast elkaar rapporteren Beperkingen inzien van overkoepelende maatstaven als BNP en HPI
Focus	De mens hier en nu	De mens daar en later	De mens hier en nu staat centraal en deze via noties van welzijn motiveren voor de mens daar en later
	Economie / Profit	People, Planet, Profit	Alle systemen hebben relevantie Macro systemen moeten de mens en welzijn dienen

¹ Dogma van de economische groei en duurzame ontwikkeling uitgewerkt in een klassieke weergave. In de praktijk neemt het dogma van de economische groei elementen over van duurzame ontwikkeling en duurzame ontwikkeling elementen van welstendige ontwikkeling. De trend loopt onmiskenbaar richting WO.

² Met de ontwikkeling van het idee van brede welvaart worden welzijnsaspecten geïntroduceerd en wordt opgeschoven naar WO. DO evolueert naar WO bijvoorbeeld met het concept 'duurzame inclusieve groei'.

Idee over duurzaamheid	Milieubescherming is een kostenpost	Duurzaamheid moet	Niets moet maar werken aan duurzaamheid en (milieu)-innovatie zijn een investering, een bron van werk, economisch floreren en welzijn
		(Deze positie leidt makkelijk tot wit / zwart denken in termen van goed en fout)	Mensen laten zich geen vermeend welzijn afpakken omwille van DO
Machtspolitiek denken	Pragmatisch	Idealistisch Machtspolitiek denken is not done	Een balans vinden tussen pragmatisch en idealistisch denken
	Sterk blijven als westers blok dan wordt er rekening met je gehouden	Eerlijk delen	Sterk blijven als westers blok dan wordt er rekening met je gehouden, vanuit kracht kan je goed doen
Toekomstbeeld	Geen grenzen aan de groei	Grenzen aan de groei	Geen grenzen aan de groei wel aan de aarde
	Optimistisch De exponentiele groei houdt geen rekening met de grenzen van de aarde	Defaitistisch	Optimistisch Het gaat beter dan ooit en het kan nog veel beter
Mensbeeld	De mens is een homo economicus	Negatief	Gematigd positief op wetenschappelijke gronden
	Rationeel en gericht op verbetering van de eigen positie ³		Beperkt rationeel Mensen weten maar matig wat hen gelukkig maakt en voor zover ze dit weten handelen ze er vaak niet naar
Rol van techniek	De techniek van de toekomst lost alles op	Geen blind vertrouwen dat techniek alles oplost	Met de techniek van vandaag worden de problemen van nu opgelost
			Inzetten op technologische ontwikkeling gaat heel veel opleveren maar wat en wanneer is onbekend

³ Anno 2015 is deze positie zo goed als verlaten. De opkomende behavioral economics onderzoekt en bouwt voort op hoe mensen werkelijk zijn. Daarmee wordt opgeschoven naar WO.

Rol van de overheid	Faciliteren van economische ontwikkeling en kerntaken verzorgen	Faciliteren van DO en kerntaken verzorgen	Faciliteren van WO en kerntaken verzorgen ⁴
Rol van de economie	De economie is vrij en een essentiële institutie voor groei ⁵	De economie is een essentiële institutie maar moet opereren binnen de duurzaamheidsgrenzen (Inkaderen met oog op DO)	De economie is een essentiële institutie net zoals de overheid en de civil society (Inkaderen met oog op WO)
Rol van de politiek	Welvaartsgroei aanjagen en maatschappelijke vraagstukken aanpakken	Welvaartsgroei OK maar met respect voor het milieu en maatschappelijke vraagstukken aanpakken	Duurzame welzijns-groei aanjagen en maatschappelijke vraagstukken aanpakken met expliciete koppeling aan welzijnsaspecten ⁶
Visie	Vrije markten en concurrentie leiden tot maximaal nut	Breed geaccepteerde ideeën over rechtvaardigheid en schaarste van natuurlijke hulpbronnen dwingen tot stellingname inzake verdelingsvraagstukken	Welzijn en duurzaamheid zijn twee zijden van de medaille WO als gedeelde waardenoriëntatie ⁷ voor maatschappelijke ordening Anders leren kijken leidt tot andere prioriteiten discussies en beslissingen
Strategie	Faciliteer vrijhandel, marktliberalisering en markttransparantie	Zorg voor bewustwording verinnerlijking en volwassenwording en doe een moreel beroep op mensen en partijen	Zorg voor overzicht, inzicht en focus, dat ligt aan de basis van een goede gebalanceerde strategie
Paradigma verandering	Nee	Ja, beperkt	Ja Dit vraagt om nieuwe woorden zoals duurzame inclusieve groei en welstendige ontwikkeling

⁴ Een vitale economie is belangrijk. Daar wordt in voorzien door het koesteren en ontwikkelen van de voorwaarden voor economische dynamiek

⁵ Het idee van de vrije markt is een krachtig concept maar bestaat alleen in theorie, anno 2015 wordt dit door de meeste economen onderschreven.

⁶ Verenging van partijideologie met WO is mogelijk maar het is in onze democratie geen verplichting.

⁷ Gegeven het bestaan van waardendiversiteit: er bestaat geen hoogste waarde die iedereen kan accepteren en waar alle andere waarden naar toe leiden.